

ISBN 978-616-615-087-2

เอลิซาเบร ลาโว

บทบาทของการแปล ในการสอนภาษา

สอนภาษาผ่านการสอนแปล

ศศิ อินทโกสุม ผู้แปล

67207

สารบัญ

กานำผู้แปล	3
กานิยม	9
บทนำ	11
ตอนที่ 1 – การแปลเพื่อสอนภาษาต่างประเทศ	15
I. วิวัฒนาการ	15
II. การแปลเพื่อสอนภาษากับการแปลเพื่ออาชีพ	19
III. รูปแบบต่างๆ ของการแปลเพื่อสอนภาษา	21
1. การแปลเพื่ออธิบาย	21
2. แบบฝึกหัดแปล	21
IV. วิธีการเก็บข้อมูล	22
1. วัตถุประสงค์	22
2. แบบสอบถาม	23
V. การวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล	25
1. สภาพการเรียนการสอนจริง	25
2. การแปลเพื่ออธิบายในภาพรวม	26
3. การแปลเพื่ออธิบายคำศัพท์	27
4. การแปลเพื่ออธิบายไวยากรณ์	31
5. การแปลตัวบทที่เรียนแล้วปากเปล่า	36
6. การแปลเพื่อทดสอบความรู้	40
7. ครูสอนภาษากับการแปล	46
VI. ข้อสังเกตเกี่ยวกับสถานการณ์การวิจัยค.ศ. 1998	49
1. ข้อเสนอป.ศ. 1982	49
2. คำสั่งกระทรวงฉบับใหม่	49
3. แบบเรียน	50
4. การฝึกแปล	51

ตอนที่ 2 – การแปลแบบยึดความหมาย: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาต่างประเทศ ..	53
I. การแปลแบบยึดความหมาย ..	53
II. ตัวอย่างการใช้กระบวนการแปลแบบยึดความหมายในชั้นเรียนมัธยม ..	56
1. อุปสรรคจากคำ ..	56
2. การวิเคราะห์ความหมายระดับภาษา ..	58
3. การวิเคราะห์ความหมายระดับวาทกรรม ..	60
4. การเรียบเรียงความหมายเป็นภาษาปลายทาง ..	62
III. การสอนแปลเพื่ออาชีพ ..	65
1. วิธีการสอน ..	65
2. ข้อสังเกตเกี่ยวกับชั้นเรียนการแปลและการล่าม ..	68
IV. การประยุกต์ใช้การแปลแบบยึดความหมายในการแปลเพื่อสอนภาษา ..	73
1. เป้าหมายใหม่ของการแปลในการสอนภาษาต่างประเทศ ..	74
2. ระดับการแปลกับบทบาทในการสอนภาษา ..	78
3. ข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้การแปลแบบยึดความหมายในการเรียนภาษาต่างประเทศ ..	84
ตอนที่ 3 – แนวการสอนภาษาแบบใหม่: การสอนภาษาโดยเน้นการทำความเข้าใจความหมายร่วมกับการสอนแปล ..	87
I. แนวการสอนแบบเน้นหน้าที่และการสื่อสาร ..	87
II. การใช้แนวการสอนภาษาแบบเน้นหน้าที่และการสื่อสารในโรงเรียนมัธยม ..	90
III. แนวการสอนภาษาแบบใหม่กับการแปล ..	94
1. การฟื้นฟูความสำคัญของการอ่าน-เขียนภาษาแม่และการแปล ..	94
2. การสอนวินภาษา ..	96
3. การสอนการทำความเข้าใจและการสอนความหมายวิธีใหม่ ..	98
4. แนวคิดการสอนแบบ “พุทธิพิสัย” ร่วมกับการสอนแบบเสริมกำลังใจ ..	100
5. การสอนให้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจโดยสนับสนุนการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ ..	101
6. สรุป ..	102

IV. ตัวอย่างการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและการสอนแปลแบบยึดความหมาย ..	102
1. การเตรียมการก่อนสอน ..	103
2. แผนการสอน ..	106
3. วิธีการสอนตอนที่ 1 ..	107
4. วิธีการสอนตอนที่ 2: การแปล ..	113
บทสรุป ..	117
บทวิเคราะห์การแปล ..	121
บทนำ ..	123
ตอนที่ 1 – หลักการแปลแบบยึดความหมาย ..	125
I. แนวคิดเกี่ยวกับการแปล ..	125
1. การแปลระดับภาษา ..	125
2. การแปลระดับวาทกรรม ..	127
II. การแปลแบบยึดความหมาย ..	128
1. ความหมายและหน่วยความหมาย ..	128
2. การทำความเข้าใจความหมาย ..	130
2.1 การวิเคราะห์ระดับภาษา ..	132
2.2 การวิเคราะห์ระดับวาทกรรม ..	135
2.3 ความรู้เสริม ..	138
2.4 ตรรกะ ..	141
3. การเรียบเรียงความหมายเป็นภาษาปลายทาง ..	142
3.1 การผล่ออกจากภาษาต้นทาง ..	143
3.2 วัจนลีลาเปรียบเทียบภาษาฝรั่งเศสกับภาษาไทย ..	144
3.3 การแปลคำศัพท์เฉพาะด้าน ..	154
3.4 การถ่ายทอดความหมายที่ผู้แต่งละไว้ ..	156
ตอนที่ 2 – การประยุกต์ใช้การแปลแบบยึดความหมายในชั้นเรียนการแปลสำหรับผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส ..	159
I. การคัดเลือกตัวบท ..	159
II. วัตถุประสงค์ของกระบวนการวิชา ..	160
III. แนวทางการจัดการเรียนการสอน ..	161
1. คาบเรียนที่ 1: การทำความเข้าใจตัวบท ..	161
2. คาบเรียนที่ 2: การฝึกทักษะการแปล ..	168

บทสรุป	185
ภาคผนวก 1 ดัชนีฉบับเรื่อง <i>An Amber Gambler</i>	187
ภาคผนวก 2 ดัชนีฉบับเรื่อง <i>Would you like to be a pupil in Summerhill?</i>	188
ภาคผนวก 3 ดัชนีฉบับเรื่อง <i>Vergers et confitures</i> และงานแปลของนักศึกษากระบวนวิชาการศึกษาการแปล ภาษาฝรั่งเศสเป็นไทย 1	189
ภาคผนวก 4 คำอนุญาตจากผู้แต่งให้แปลและเผยแพร่หนังสือดัชนีฉบับ	191
บรรณานุกรม	193
บรรณานุกรมของหนังสือดัชนีฉบับ	193
บรรณานุกรมของบทแปลและบทวิเคราะห์การแปล	196